

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 40 K, félévre 20 K, negyedévre 10 K.
Póstai szétküldéssel évnegyedenként 11 K.
Egyes szám ára 1 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.

Nyitlár sora 3 korona.

Hirdetések nagyság szerint jutányos áraból számítanak.

Az államjegyek.

Az államjegyek kibocsátásával pénzügyrendszerünk teljes önállósága megvalósul és ezzel kapcsolatunk az Osztrák-magyar bankhoz, mint jegykibocsátó intézethez teljesen megszűnik, valutánk pedig nemzeti értékűvé válik. Ez a művelet valutánknak hasznára szolgálhat, de egyúttal kárára is lehet. Az államjegyek kibocsátása a magyar valutát emelheti és javíthatja, ha a kormány jó gazdaságpolitikát csinál, ha az államjegyek forgalmát bizonyos összegben kontingentálja, ha céltudatos és az állam hitelképességét emelő pénzügyi programot hajt végre. Valutáris sorsunk most már pénzügyi nacionalizálásával teljesen a saját kezünkbe van letéve és úgy fogunk aratni, amint vetni tudunk. Ha az államjegykibocsátás jogait és lehetőségét arra fogjuk használni, hogy egész államháztartásunkat most már a szabadságunkban álló papírjegykibocsátásra alapítsuk, ha rendes bevételi források helyett folytonos jegyszaporítással fedezzük majd szükségletünket, úgy valutánk menthetetlenül tovább romlanék. Már pedig az államháztartás jövedelmeinek emelése szorosan összefügg egy olyan gazdaságpolitikával, amely az ország gazdaságának jövedelmezőségét emeli és az adózók tevékenységében rejlő adóforrást mind kiadósabbá tudja tenni. A gazdasági tevékenység felszabadítása és a vállalkozás felélesztése nélkül tehát állami pénzügyeink regenerálása lehetetlenség, mert a kötött gazdaság rendszere mellett az adózóképességben rejlő bevételi forrás végképpen kiapad. De magának az adópolitikának sem lehet ma egyedüli irányítója a fiskális szempont, vagyis a matematikailag legnagyobb közteher kirovása, mert a gazdaság teherviselőképességét a forradalmak lényegesen meggyengítették. Példa erre a vasuti tarifa hirtelen és exorbitáns emelése, amely a vasutak jövedelmezőségére az eddigi jelek szerint nem volt üdvös hatással. Eppen így kérdéses, vajjon a dohányárak érzékeny drágulására nem fog-e a fogyasztás lényeges megszorítással reagálni. Soha még az állampénzügyi politika nem volt annyira egy a gazdaságpolitikával és viszont a gazdaságpolitikának soha nem volt annyira döntő tényezője a pénzügyi politika, mint a háború és forradalmak utáni jelen gazdasági viszonyaink között. Eppen ezért az államjegyek bevezetésének módja és rendszere nemcsak valutáris és állampénzügyi, de gazdaságpolitikai szempontból is döntő fontosságú lehet a jövőre nézve.

A valutáris probléma abban csucssodó ki, hogy miképpen fogadja majd a külföld új pénzügyét: az államjegyet, amely-

nek egyetlen jótállója a magyar nemzet. E sorsdöntő kérdésre a válasz a következő tényezőktől függ: Mennyire sikerül a jogrend uralmát és a jogbiztonságot mindenkivel szemben megvalósítanunk? Milyen lesz a gazdasági törvényhozás; vajjon a náink befektetett tőkének megadatik-e a szabad mozgás és vállalkozás lehetősége? Milyen fokban tér vissza az ország a komoly termelőmunkára és az adópolitika enged-e még a vállalkozásnak gyümölcsözőzésre lehetőséget? Vajjon export-lehetőségeinket kellő ügyesen kiaknázzák-e? És legfőképpen, hogy békés gazdasági fejlődésre az önmagunk munkája és törekvése alapján van-e alapos remény?

Állampénzügyi szempontból pedig: meg tudunk-e állani a papírgazdálkodás lejtőjén és gátat vetünk-e az ijesztő inflációnak?

Mindezen kérdések igenlő megoldása javítani fogja az új magyar államjegyek külföldi értékelését.

Látható ezekből, hogy a mi valuta-problémánk tengelye a jó belpolitika, tehát ugyanaz, amit minden hozzáértő szakember külpolitikai helyzetünk megjavulásának feltételül tűz ki. A laikus pénzügyi kísérletezések ideje lejárt. Most jönnie kell a nagyszabású, következetes, erélyes pénzügyi politikának. Egy-egy különálló expedienst itt már nem használ. Egységes, nagy pénzügyi terv céltudatos keresztülvitele mentheti csak meg az országot. Ebben az értelemben fogjuk fel a pénzügyminiszter ama kijelentését, hogy a pénzcseré és az államjegyek kibocsátása a pénzügyi regenerálásnak kezdete lesz. Önmagában az államjegyek megjelenése se nem jó, se nem rossz; csak megfelelő nagy és jó pénzügyi és gazdaságpolitikával kapcsolatosan alapozhatja meg ez a lépés gazdasági jövőnket.

M. P.

A cserkészlet.

Második közlemény. Irta: Kádár Titusz.

Ismerve a cserkészletnek hármass célját, melyet a jellemneveléssel, testedzéssel és a kezűgyességek elsajátításával elérni iparkodik, most már az a kérdés, hogy minő módon törekszik nemes feladatának megfelelni. Erészben némi tájékozódást szerezhetünk magunknak azáltal, ha megismerkedünk a cserkészlet benső szervezetével. Tapasztalati tény, hogy az embernevelés terén csak az egyénnel való odaadó foglalkozással érhető el számottevő eredmény. A tömegnevelés rendszere nem veheti mindig figyelembe az egyén sajátos természetét, pedig a nevelő ráhatása a fejlődő lélekre nagyon különféle lehet az utóbbiak sajátos egyéni dispoziciója szerint. Azért a cserkészlet az egyén nevelésének álláspontjára helyezkedik. A cserkésznevelés titka azon a hatáson fordul meg, melyet a nemes feladatra vállalkozó felnőtt egyén az u. n. cserkészlettel

rábizottakra gyakorol. Aki éber szemmel és a másnak használni akarás vágyával néz körül a nevelésre váró fiatalok soraiban, csakhamar talál közöttük olyanokat, kiken a jónak suggesztív ereje nagyobb mértékben megnyilatkozik és ép azért a nevelhetés jó médiumainak mutatkoznak. Az ilyeneknek nagyobb igényeik vannak a jóságra és komolyságra és ép azért természetük öntudatlan hajlamaival vonzódnak ahhoz, kitől rájuk kedvező hatás árad. A fejlődésnek ezen fokán egész természetessé válik mindkettőjüknek azon törekvése, hogy a tömegből elkülönülve keressék a jóban való előrejutás útjait.

Igy gondolkodva eljutottunk a cserkészlet benső szervezetének kiinduló alapjához. A cserkészlet néhány hozzá önként vonzó ifjával, akik szabad elhatározásukkal csatlakoznak hozzá, megkezdik munkáját a már ismert hármass cél szolgálatában. Közvetlen ráhatással iparkodik megkedveltetni velük a tisztultabb életfelfogás elveit úgy, amint azt a cserkészlet törvény szelleme hirdeti, foglalkozik fiatal testük rendszeres és célravezető nevelésével, edzésével; végre elsajátíttatja velük azon kezűgyességet, melyek egyelőre játszókedvvel elégítik ki és melyeknek később az élet változó körülményei között nagy hasznát veheti. Hosszabb-rövidebb ideig tartó ilyenmü előkészítő munka után megindulhat az első szervezkedés. Az a néhány nemesebb igényű ifju ember cserkészletvezetése alatt összetartozó egységgé szervezkedik: őrsné alakul. A közöttük legügyesebb áll őrsvezetőként az őrs élére. Három ilyenmü kialakult őrs újra szervezkedik és csapatná alakul, amelynek élén álló cserkészletvezető a csapat parancsnokává lesz. Most tehát már kialakult a csapat három őrsrel. Egy-egy őrsben legfeljebb nyolc tag lehet, azért a csapat legfeljebb 24 tagból állhat. Négyheti alapos előkészítő munka az u. n. próbaidő után ünnepélyes esküt, fogadalmat tesznek három dologra: a kötelességteljesítésre, a másokon való segíteni-készségre és végre arra, hogy ismerik a cserkészlet törvényt és mindenkor megtartják. Ezen fogadalmotéttel immár ujonccserkészletké lesznek és a sajátos cserkészletköszöntéssel élnek. A fenntartott három ujj hármass fogadalmára figyelmezteti a cserkészlet. A fogadalmat tett cserkészlet, aki ezentúl cserkészlet ujonc néven szerepel, viselheti a cserkészlet sajátos öltözetét: a széles karimájú cserkészletkalapot, a flanel-inget, övet, térdnadrágot: ismertető jelül liliomot ábrázoló fémjelvényt visel. A csapatnak megvan a saját zászlaja, száma és színe; ez utóbbi a nyakkendő színeben nyer kifejezést. Az őrsnek is megvan a saját zászlaja, száma és színe: ez utóbbit az ing jobboldali zsebhajtókán varrott két szalag jelzi. Az így megszervezett és felszerelt csapat élénk életet él a cserkészlet otthonában. Itt találkoznak őrsi és csapatösszejövetelek alkalmával; itt nyernek oktatást a cserkészlet erényekben, a térkép-olvasásban, az első segélynyújtásban, a kezűgyességekben; itt töltik szabad idejüket nemes szórakozással, olvasással, társas érintkezés-sel; itt szövök a nyári táborozás ábrándos terveit; itt írják a csapat történetét, naplóját, törzskönyvét; itt folynak a csapat adminisztrációs ügyei; itt készülnek versenyző buzgósággal a következő vizsgálatokra. Mert az ujonc még keveset tud; még sok vizsgálaton kell megfelelnie s csak úgy lesz belőle másodosztályú, majd elsőosztályú cserkészlet, azután segédőrsvezető, őrsvezető, míg végre mintacserkészlet lesz belőle. Ezalatt évek mulnak el. Az ifju, aki ezelőtt beteges, vézna külsejű volt és tanácstalanul állt a mindennapi élet apró nehézségeivel szemben, a cserkészlet és cserkészlet otthon sajátos légkörében meggedződött,

egészséges szint öltött, lelki erőt megsokasodtak, egész jelleme határozott irányt, szóval kis férfiúvá növekedett. A cserkészélet tiszta levegőjében szinte észrevétlenül nőtt testileg-lelkileg naggyá és a serdülő kor veszedelmei, amelyek talán magára hagyatva, nagyon megviselték volna, nagyobb megkárosodás nélkül átsuhant.

Szinte irigykedő szemmel nézhetjük napjaink ifjuságát! Nem ébred-e bennünk az a gondolat: bár nevelkedhettünk volna mi is ugyanily körülmények között? Érett ésszel világosan áll előtünk a mai kornak mindennél fontosabb követelése, hogy a magánk kárán okulva segítünk fiaink sorsán! Követelik ezt napjaink fokozódott veszedelmei és bünalkalmi. Most, mikor a rendkívül szabaddá vált korszak, az utca, mozi, színház, irodalom egyaránt ezer és ezer támadást intéz az ifjú lélek romlatlansága ellen, ha most nem óvjuk az ifjuságot veszedelmei között, társadalmi életünkben ne várjunk erkölcsi megújodást! De ez az óvás nem történhet másképp, mint úgy, hogy produktív munkával köttük le és tereljük egészséges irányba az ifjú hajlamait, tehetségét, egész kedélyvilágát. Ime, a cserkészetre a modern élet követelményeinek szolgálatában ez a hivatás vár!

Láttuk, hogyan alakul ki a cserkészcsapat. Arról is meggyőződhetünk, hogy a cserkészlet nem külsőségre törekszik, hanem egész embert akar nevelni. Szervekedésében ép azért nem a csapatok külső kereteinek megvonása az első dolga, hanem lassu, hosszas előkészítő munkával építi ki egyesekből az őrsöket, az őrsökből a csapatokat. Külső keret benső tartalom nélkül nem volna célravezető. Ép azért a cserkészlet megindítása nem történhetik máról holnapra. Ahol a munka csapatalkitással kezdődik, ott nem várható igazi eredmény.

Be kell még mutatnom a magyarországi cserkészlet országos szervezetét. A háború és a forradalmak lezajlása után megindult általános keresztény szellemű újjáépítő munkában a már 1912-ben életbe lépett, de azóta nagy hanyatlásokon átment magyarországi cserkészmozgalom a megújodás szolgálatában újra életre kelt „Magyar Cserkészszövetség” néven és újjáalkotott alap- és szervezési szabályaira csakhamar miniszteri jóváhagyást nyert. Kormányrendelet értelmében minden cserkészcsapat köteles a M. Cs. Sz. alapszabályait elfogadni és tőle a szervezési szabályokban megállapított feltételek mellett csapatigazolást kérni. Nyugatmagyarország négy vármegyéje, Sopron, Moson, Vas és Zala „Nyugatmagyarországi Cserkészszövetség” címén, mint a M. Cs. Sz. III. kerülete jogot nyert arra, hogy autonóm hatáskörrel, de a központtal teljes egyetértésben szervezze és vezesse a cserkészmozgalomát. A Ny. Cs. Sz. székhelye Szombathely; Vasvármegye cserkészmozgalma élén a vasvármegyei főtitkárság áll. E szövetség még alig néhány hónapos és máris nagyarányú és jelentékeny munkát végzett. Julius hó 18.-án letette esküjét és első megszervezett cserkészcsapatát ünnepélyes fogadalmötételre bocsátotta. Azóta körültekintő gondtal és lázas buzgósággal készül arra, hogy a szeptember 19. és 20.-án lefolyó nagy népgondozó ünnepnapokon méltó keretben mutassa be Magyarország kormányzója előtt féléves működésének eredményét. E napokon fényes gárdaversenyt rendez, melyben résztvesznek a vármegyei szervezett cserkészcsapatok, ezek között a helybeli Jurisich csapat is. Sok cserkészdiákfej ábrándos álmokat sző arról, hogy az ő csapata lesz mint gárdacsapat az első verseny irigyelt győztese.

Köszönet a nyaraltatóknak.

Czák, Velem, Szerdahely és Köszög önzetlen, áldozatkész lakosai!

Halljátok meg hálátelt, köszönő szavam, melyet Hozzátok intézek, akik otthont, meleg igazi otthont adtatok menekült Testvéreink gyermekeinek. Az Ő nevükben köszönöm jószágokat. A Mindenható áldása legyen jutalmatok és az a jóleső érzés, hogy 4 hétig kiragadtátok a kis lényeket a waggonlakások szomorúságából. Nem dobogott-e hevesebben, boldogabban szívetek, midőn láttátok, mint rózsásodik ki halvány arcuk, mint fejlődnek, erősödnének valamennyien? A kis nyaralók 3—5 kg.-os súlygyarapodása elárulta ám azt is, hogy mindnek igazán lelkiismeretesen gondját viseltétek, sőt valósággal elárasztottátok

őket a sok jóval. Az a számos levél, melyet védenccetek haza írtak, tele volt hálás megemlékezéssel, nem fogytak ki a Néni és Bácsi dicséretéből. Büszke lehet Rátok, kedves Testvéreim e csonka, megtépett édes Haza, mert ha mindenütt ennyi szeretettel, türelemmel vették volna pártfogásukba a menekültek gyermekeit, sok szegény, hazátlan szülőnek szereztek volna megnyugvást, boldogságot.

Nemcsak azoknak mondok köszönetet, kiknél otthont találtak a gyermekek, hanem az egész községnek, városnak, mindazoknak, akik jó szívvel voltak hozzájuk, akik kedves, jóindulatu tekintetre méltatták őket és így iparkodtak kellemessé, felejthetlenné tenni dunántúli tartózkodásukat.

Ti is mindannyian méltók vagytok hős vasi bakáinkhoz, mert amíg ők a közelmúltban dicsőséggel küzdöttek a véres harcmezőkön, addig Ti édes Testvéreim a jelenben a nyomor, szenvedés napjaiban szintén fényes diadalt arattatok a közönnyel és a rút önzéssel szemben.

Menekült Testvéreink nevében Mindnyájaitokat szeretettel köszönt:

B. E.

A nyaraltatók névsora:

Czák községben: Horváth János, Gazdag János, Bálint Márton, Borhi Ferenc, Weissenbeck István, Abért János.

Velemben: Horváth Péter, Iványi Dezsőné, Molnár Mihály, Török Pál.

Szerdahelyen: Bódiss István plébános, Pápay József, özv. Kovács Sándorné, Kovács Géza tanító.

Köszegen: Ifj. Eitner Gusztávné, Farkas Dánielné, Gratzl Gyuláné, Gürtl Ödönné, Jambrits Lajos, Lóránt Gyula, Pfandl Nándorné, Wurst Camill.

Lakást adtak: Sziklay Arturné és Streit K.

A gyermekeknek érkezésük és elutazásuk alkalmával kocsit adtak: Bódiss István plébános (Szerdahely). Köszög városa, Molnár István és Horváth János (Czák).

Hirdetmények.

Értesítem az érdekelteket, hogy az 1919. évi hadinyereségadó vallomások leadására vonatkozó hirdetés a városban több helyen és a városi hirdető táblán kifüggesztve vannak.

Ehelyütt hangsúlyozom, hogy vallomást általában azok tartoznak leadni, kiknek jövedelme 1919. évben a 13000 koronát meghaladta.

A sertésorbán ragályos betegség a városban megszűnő, az e miatt elrendelt zárlatot a mai napon megszüntíté nyilvánítottam.

44192/920. a B. M. számú rendelet alapján közhírré teszem, hogy az árdragító visszaélésekről alkotott 1920. évi XV. t.-c. ez év július 16.-án életbe lépett. E törvény szerint az árdragítás vétségét illetve büntetést képez és a kir. bíróságok hatáskörébe van utalva, mely rendkívül súlyos és szigorú büntetéssel sújtja azoknak elkövetőjét.

Már most a közönség, a társadalom maga gondoskodik arról, hogy minden egyes észlelt esetben a kir. bíróságnál történendő feljelentése által a törvénynek létezése a köztudatba menjen át és annak visszariasztó hatása érvényesülhessen.

Jambrits Lajos polgármester.

Amint az utóbbi időben mind sürűbben tartott malomvizsgálatok mutatják, a közönség egy része még mindig őrlési ill. darálási tanúsítvány nélkül viszi a malomba gabonáját. Figyelmeztetem a közönséget, hogy mielőtt darálás vagy őrlés céljából gabonát viszi a malomba, a közlélmelési hivatalban váltsa ki az őrlési ill. darálási tanúsítványt. Az ellátatlanok szükségletére minden szem vámrá feltétlen szükség van és csak ellátatlan embertársait rövidíti meg az, aki tanúsítvány nélkül őrlött vagy daráltat. Minden felmerülő eset feljelentésre kerül s a visszaélések a legszigorúbban lesznek megbüntetve.

Ismétlően előfordult, hogy egyes községi gazdák, dacára annak, hogy az államrendőrkapitányság már többeket elítélt, a marhavásártéren még midig szarvasmarhát, sertést vagy kecskét legeltetnek. Figyelmeztetem a közön-

séget, hogy a marhavásártéren való legeltetésről feltétlenül tartózkodjék, mert az államrendőrkapitányság minden esetet a legszigorúbban meg fog büntetni. Teljesen téves egyeseknek az a nézete, hogy létezik olyan rendelet, amely a kivételes viszonyok folytán a marhavásártéren való legeltetést megengedné. Ilyen rendelet nincs, sőt a földművelésügyi miniszter újabb is ismétlően tiltotta a marhavásártéren való legeltetést.

Figyelmeztetem a közönséget, hogy előreláthatólag az egész árpatermés zár alá lesz véve, tehát az árpabeszézés mindig nehezebbé válik. Akinek árpaszükséglete még fedezve nincs, sürgősen előjegyezhet árpára a közlélmelési hivatalban. Az árpa ára métermázsánként előreláthatólag 840—860 K. lesz.

Akik liszt és cukorjegyüket legkésőbb csütörtökig, 16. áig a közlélmelési hivatalban át nem veszik, azoknak lisztjegyéről az első számú szolvény kiadás előtt levágatják, az erre kijáró lisztet tehát a lisztelosztóknál lel nem vehetik.

dr. Hechinger Ede polgármester h.

Ipartestületi közlemények.

Ismétlően felkérem az Anyagbeszerző Szövetkezetnél üzletrészt jegyzett tagokat, hogy az üzletrészek ellenértékét f. hó 25. ig a hivatalos órák alatt befizetni sziveskedjenek. Az elnök.

Helyi hírek.

Képviselőnk beszámolója. Lingauer Albin nemzetgyűlési képviselőnk beszámolója alkalmával megjelentek vele Szmracsányi György képviselőházi alelnöke, Kutkafalvy Miklós államtitkár, Huber János képviselő és Farkas N. volt sátoraljaujhelyi polgármester, a neves költő. Képviselőnk beszámolóját nagy érdeklődéssel hallgatta a nagyszámú közönség és általános helyesléssel fogadta kijelentéseit. Huber János képviselő rövid, de tartalmas népies német beszédével keltett nagy hatást, különösen Nyugatmagyarország rendithetetlen hazafias magatartásáról. Kutkafalvy államtitkár hosszasan fejtegette a keresztény faj szupremáciáját. Farkas N. volt polgármester saját hazafias költeményének hatásos elszavalásával ragadta magával a lelkesült közönséget. Végül Eölbey-Thyll Sándor mondott nekik köszönetet megjelentésükért. Ezt követte az „Ébredő Magyarok” helyi szervezetének a megalakulása, amiről külön tudósításban beszámolunk. Ennek szónoka Szmracsányi György volt, kinek hatalmas szép alakját megpillantva a közönség, percekig tartó lelkes üdvözléssel ünnepelte a népszerű vezérfiút. A népgyűlésből üdvözlő sürgöny küldött a kormányelnöknek és a nemzetgyűlésnek, melyben a zsidókérdés gyökeres megoldását követeli.

Alezredessé léptette elő a kormányzó Horváth László őrnagyot, ki jelenleg Körmenden teljesít szolgálatot.

Eljegyzés. Kosztich Agenor tart. hadnagy, mérnökjelölt eljegyzte Róth Sándor borkereskedőnek és birtokosnak leányát, Róth Irmát.

Házasság. Pál Bözsi, Pollák Sándor helybeli nagykereskedő leánya, csütörtökön Bécsben kötött házasságot Czukker Vilmos mérnökkel.

Eljegyzés. Marton Ödön, fővárosi postatakarékponttári ellenőr eljegyezte Faller Annuskát Budapesten.

Esküvő. Wagner Antal főtűzmeister, katonareáliskolai őrmester Portorini Karolinával, Portorini Rezső bádogostester leányával tegnap házasságot kötött.

Verecünk lisztellátása ügyében dr. Hechinger Ede tanácsos a Szombathelyen időzött közlélmelési miniszter elé járult és Szombathely város polgármesterével együtt adta elő a tapasztalt sérelmeket, a városnak súlyos helyzetét és egyben a közvetlen ellátást kérte, mert a vármegye utján még kevésbé képes az ellátatlanokat kielégíteni. A miniszter megígérte a közvetlen ellátást, de követelte az igénylők névjegyzékének lelkiismeretes revidálását, továbbá a katonaság és daékság törlését, minthogy ezek

részére egyéb módon történik gondoskodás. Lingauer képviselőnk két kényórliszt mintát mutatott be. Azt, amelyik az Ungár malomból való, maga a miniszter is kifogásolta és a legszigorúbb eljárást rendelte el a malom ellen. A korpa átengedését határozottan ellenezte.

Az „Ébredő Magyarok“ helyi szervezete mult vasárnap népes gyűlés keretében alakult meg. Szmracsányi György képviselőházi alelnök, az „Ébredő Magyarok“ országos elnöke határos beszédben ismertette a szervezet célját: a keresztény irányzatnak minden téren feltétlen érvényesülését. Tiltakozott azon vád ellen, hogy a szervezet kebelében durva támadásokra és tetllegeségekre való titkos szövetkezés létezne, az ellen is, hogy a régi liberalizmus újra felüsse fejét és lakkere kötötte a zászló köré sora koróknak, hogy a nemzeti és keresztény irányzat megszilárdítása érdekében vállaltva vegyék ki részüket a teljesítendő munkából, mert a keresztény Magyarország csak így alapozható meg, az ország integritását csak így vihatjuk ki, a bel- és külföldi liberális szabadkőművesek minden fondorlata ellenére is. — Ezután az eddig belépésre felhívott tagok letették az esküt, melyek után Eölbey-Thyll Sándor nyug. ezredes, elnök köszöntö meg az országos elnök személyes megjelenését és arról biztosította, hogy a köszegi csoport teljes odaadással áll a fenséges eszmék szolgálatába. Az ideiglenes tisztikar a következőképen alakult meg: Elnök: Eölbey-Thyll Sándor, alelnökök: Balikó Lajos, Farkas Dániel, titkár: Tihanyi Márk, ügyvéd: dr. Marton Jenő, jegyző: Freyberger Ferenc, pénztáros: Dömötör Gyula.

Lövészegylet alakult meg szerdán a katonai lövöldében. Az eddig jelentkezett tagok, mintegy százan, a városmajorban gyülekeztek és együtt vonultak ki a lőtérre Szomor Aurél őrnagy vezetésével. Ott az alakulás célját ismertető beszéddel nyitotta meg az alakuló közgyűlést, dr. Nagy-Ebeling Miklós városi aljegyző pedig az alapszabályokat ismertette. Ezeknek elfogadása után az ideiglenes tisztikar a következőképen alakult meg: Elnök: Jambrits Lajos, alelnökök: id. Róth Jenő, Dömötör Gyula, titkár: dr. Stúr Lajos, jegyző: Eitner Imre, pénztáros: Unger Károly, ellenőr: Lauringer Ferenc, gazda: Müller Ferenc, orvosok: dr. Paller József, dr. Dreiszker Ferenc, fegyvermesterek: Teiger Géza, Farkas József II., parancsnok: Szomor Aurél, parancsnokhelyettes: Unger Elek, segédtsz: dr. Nagy Ebeling Miklós, zászlótsz: Farkas József I., gazdasz: Eitner Gusztáv, századparancsnokok: Takács Béla, Wentzl Mihály, szakaszparancsnokok: Sulyok Ferenc, Freyberger Ferenc, Küttel Dezső, Kovács János, Lamp József, Hammer János, Sággy István, Mayer János. Jambrits Lajos polgármester úgy a maga mint a megválasztottak nevében köszöntö meg a bizalmat. Megemlékezett a mult század polgárságának hasonló egységeiről, mely akkor is súlyosviszonyok közepette tartotta szükségesnek az önvédelem szervezését. Most is nagy nemzeti célok lebegnek a polgárok szeme előtt. Igéri, hogy a tisztikaral együtt azon lesz, hogy ez a kellemes szórakozást nyújtó egyesület méltó legyen a város régi tradícióihoz, hogy ha kell, a szórakozást nyújtó puskát megismerje az is, aki nemzetünk ellen megmozdulni mer. — Ezután kezdetét vette az első céllövészet. Az alakulási emlék céltáblára minden tagnak kötelessége volt egy lövést leadni. Csak aki hibázott, kapott második lövésre jogot. Általában elég jól lőttek a nehéz Manlichekkel. A lövők tulnyomó része, kétharmada, talált. Ez az emlékeőltábla Róth Jenő kirakatában látható. Középpontot találtak: Jambrits Lajos, ifj. Rónai Frigyes, Farkas József I. és Eitner Imre. Ilyenbe a tagok minden évben fognak lőni és ez fogja haladásukat a céllövészetben igazolni. Volt még több más célpont is. Tell Vilmos fején az almával, disznó, mozgó szarvas stb. Általában az ezekre való céllövészet is meglepő jó eredményeket mutatott. A legmagasabb találati százalékot Székér József eukrász érte el. A tagok ezután minden vasárnap lőhetnek. Több szakaszra felosztva, minden negyedik vasárnap kerül egy-egyre a kötelező megjelenés. A legjobb lövő lesz a főlovészmeister, az utána következő 12 lövészmeister, de csak addig tarthatják meg címüket, míg náluknál jobb lövő nem kerül helyükbe. Ezt minden

évben rendezendő ünnepi céllövészetben döntenek el. Az egyesület vezetősége, mely a MOVE támogatásával működik, arra fog törekedni, hogy a városhoz közelebb fekvő saját céllövő helyiséget létesítsen, úgy amint az már a mult században is létezett.

A köszegi serfőzde r.-t. közgyűlése holnap, hétfőn délután 3 órakor lesz a városháza tanács-termében. Sokan fognak azon résztvenni, mert közel 50 részvényes tette le részvényeit vagy elsőbbségi kötvényeit. A sörgyár mikénti jövő kialakulására vonatkozó napirendi tárgy ugyan nincsen kitézve, mert csak beszámoló lesz az elmúlt két esztendőről, mégis, úgy mondják, erőpróba lesz a szavazatok arányát illetőleg. Ugy a Hitelbank mint a Kereskedelmi Bank sörgyári érdekesoportjai versengenek a jövő kialakulásában való részvételükért, a helyi pénzüntézetek pedig szövetkezve a szombathelyi egyházmegyei takarékpénztárral és az itteni nagyrészvényes érdekeltekkel, valamint a várossal, ezek ellenében teljesen független és önálló alapon akarják ezt a most nagyobb értékre emelkedett iparvállalatot a helyi érdekeknek biztosítani. Ez valószínűleg sikerülni is fog, mert a letétbe helyezett 4260 részvényből és kötvényből körülbelül 2400 a helyi érdekeltség kezében van. Nagy jogi vita várható a szavazatok érvényessége tekintetében. Az egyik csoport vitatja a már beváltott elsőbbségi kötvények újra kibocsátásának jogosságát, a másik csoport az 1917. évi transzaktió keretében történt részvényvásárlást. Ez okból kifogásolni szándékozzák az ezek alapján leadott szavazatokat. Az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jelen levő igazgatósági tagok döntenek a szavazatok és meghatalmazások érvénye felett. Akárhogyan döntenek tehát, a jogi vitát bírósági eljárás fogja követni és talán ennek mindhárom fóruma lesz kénytelen ez ügygel foglalkozni. Mindenesetre igen érdekes közgyűlés lesz. A helyi érdekeltség körében mindjában tért hódít azon általunk is propagált nézet, hogy az új Magyarország keretében jobb boldogulást elérni képes vállalat az egyik nagytőkés érdekesoporttal szövetkezve vezesse azt a jövőndő nagy feladatok teljesítésében, mert ez biztosítja legjobban a helyi érdekek érvényesülését is.

„Vasi napok véreinkért.“ Ezen a címen nagyszabású ünnepélyt rendez Szombathelyen a Vas megyei Népgondozó Szövetség, melyen az egész vármegye képviselve lesz. Az érdeklődést nagyban fokozza Horthy Miklós kormányzónak megjelenése nejjével és udvartartásával, valamint számos politikai előkelőségnek a kísérete. Köszeg városa is képviselve lesz ez ünnepen. Mint már közöltük magyarruhás hölgyeink mintegy száz tagja festői látványt nyújt a kormányzó előtt elvonuló fényes díszmenetben. Köszeg város oportját Jambrits Lajos polgármester vezeti díszmagyarban. A résztvevők és még jelentkezni kívánók a leányegylet elnökségénél kaphatják meg a szükséges felvilágosítást. Köszeg városától azt várja a szombathelyi rendezőség, hogy az ünnepély anyagi sikerének előmozdítására gyűmölösöt ajándékozzon eladás céljára. Akik est a csekély áldozatot meghozni hajlandók, a városháza 14. sz. szobájában jelenthetik be. Kocsin fogják az illetőktől beszédni és Szombathelyre szállítani. Az ünnepély napján különvonatok közlekednek. Aki az ünnepnapon részvételi jegyet 20 koronával a helyi rendezőségénél megváltja, ingyen utazhat a különvonaton. Minthogy e szerint a részvételre kényelmes utazást biztosítanak, kívánatos, hogy Köszegről minél számosabban vegyenek részt. A soproni impozáns látogatás után ez egyenes kötelességünk a vármegye székhelye iránti figyelemből, de a hazafias cél is megköveteli, hogy városunk méltó módon képviselve legyen.

A köszegi felszólalások tegnap este egyetemi menzájuk javára újból mulatságot rendeztek. Ezuttal a Mulatóban. Eredményéről jövő ezá munkban fogunk beszámolni.

Az országos vásár mult hétfőn nem volt se nem országos, se nem vásár. Tönkretette az eső is. A falu pénzbősége sem volt tapasztalható. A ruhafélék és cipők sátrait alig keresték, az egyéb iparcikkek forgalma is nagyon lanyha volt. Zöldeséget és paradicsomot csak úgy mutatoba hoztak. Tudják a homoki asszonyok, hogy gyáron kerül husleves a fazékba. A paradicsom

4 koronás árát a drága fuvarbérrel mentegették. A marhavásáron élénk volt a felhajtás, de a drága árak miatt itt is csak nagyon gyenge forgalom alakult ki. Jó vásárt csak a birbicesjátékosok csináltak. A bevonult zsebpénzes diákság és a falu jómodu ifjúságát csábították a nyerepménytárgyakkal és a sokszoros nyerepménykifizetéssel, ami persze olyan ritkán fordult elő, mint régente a birbicesjátékos Köszegen. Ezeknek ugyan miniszteri engedélyük szokott lenni, de a multban sem történt abból nagy baj, ha ennek dacára is a helyhatósági engedélytőlük megtagadták. Husz esztendőig nem teheték ide a lábukat, hadd maradjanak a város kapuján kívül ezután is.

A ker. szec. Legényegylet jövő hónapban megkezdji sorozatos színelőadásait. Felkértnök a tagok, hogy szereposztáskor, e hó 15.-én szerdán este 8 órakor az egyesület helyiségében megjelenni sziveskedjenek.

Az itt kapható cseh kockacukorrol most már beigazolódtott, hogy elsőrendű minőségű. Öt-tíz koronával olcsóbbat ajánlanak Szombathelyen és Sopronban, de az sacharinnal kevert más fajta, mely valami megtévesztő produktum eredménye, de valódi és teljes értékű cukortartalomra nézve csak az a lundenburgi elsőrendű cukor állja ki a versenyt, mely a helybeli kereskedőknél kapható. A hamisított kockacukornál még a szagos sárga daracukor is jobb, melyet 126 koronával kínálnak. Ebből állapíthatja meg bárki is, hogy aránylag legolcsóbb oukor az elsőrendű kocka.

17 fillér egy dió a köszegi piacon. Még pedig az apró fajtából, tulnyomólag magyar nagyságuak. Ennyiért kínálta egy helybeli polgár felesleges termését, ami általános megbotráncokozást keltett. Hozzá vagyunk szokva a drágasághoz, de ez már annyira lelketlen merészség, hogy nem csoda, erősen emlegették a „bettervény“ alkalmazását, de a posztoló rendőr hidogvérérel csak azt jelenthette ki, miszerint a dió maximálásáról tudomása nincsen. Szerintünk, ahhoz, hogy apró dióért 17 f. ár követelése tényleg visszaélést képez, nem kell se rendelet, se utasítás, az olyan nyilvánvaló áruuzsora, pláne helybelitől, kinek se fáradsága, se idővesztése nincsen a behozatallal, hogy az feltétlenül feloldásra vonandó.

Vidéki hírek.

A közelemezési miniszter, Vass József vas megyei nemzetgyűlési képviselő e héten Szombathelyen tárgyalt a közigazgatási hatóságok fejeivel és a beszállított közellátási mennyiséget azzal okolta meg, hogy a hatóságok által kimentatott szükséglet hamisan van beállítva. A jegyzékek szigorú ellenőrzését követelte. Addig nem küldet többet. Egyébb kéréseket keréken elutasított.

Benárd miniszter Szombathelyen. Benárd Ágoston dr. munkaügyi és népjóléti miniszter Szombathelyen volt és meglátogatta a Munkásbiztosító Pénztárt, a Gyermekmenhelyt, a Vármegyei Közkórházat, a Fehérkereszt kórházat, a Népgondozó napközi otthonát és az Árvaházat.

Celldömölkön fényes ünnepség keretében foglalta el dr. Jándy Bernadin új beneésapát hivatalát. A hatóságok és az előljárság küldöttsége fogadta, a legényegylet pedig fáklyamenetet rendezett tiszteletére.

A vas megyei nyugdíjasok küldöttséget monesztettek Szombathelyen az ott időzött Szmracsányi György nemzetgyűlési alelnök elé, teljes figyelmen kívül maradásuk elpanaszolására. Megigértte, hogy Beniczky Ödön szombathelyi képviselővel együtt pártolólágg fognak eljárni a pénzügyminiszternél.

Új dalosegyesület alakult Sopronban „Turul“ néven. Vezetője Kárpáti Sándor képezdei zene-tanár. Már 32 működő tagja van.

Felsőlászlon házasságot kötött Bögöti Samu tanító Oswald Lujzával, Oswald János vendéglős leányával.

Felsőpulyán a MOVE osztálya nagyszabású ünnepélyt rendez jótekonycélra. Jövő szombaton műkedvelői előadás lesz. Géczinek „Ördög-mátkája“ című énekes népszínművét adják elő. Vasárnap néppünnepély és táncestély lesz.

A csepregi polgári iskolát e héten nyitják meg. Egyelőre a fiú és leányiskola első osztályait, melyeket a kathol. elemi népiskola két tantermében helyeznek el. Még a második osztályok is ott nyerhetnek elhelyezést. Addig majd sikerül az iskolának külön házat szerezni vagy építeni. Az intézet vezetésével a miniszter Frank Zoltán polgári iskolai igazgatót bízta meg, ki eddig a közsegi polgári iskolához volt beosztva.

Az arpa és zab zár alá vetele. Vasvármegye közgazgatási bizottsága az arpa és zab sürgős záralávétele érdekében feliratott intézett a közlelmezési miniszterhez.

Dalosverseny Sopronban. A soproni dalárdák e hó 26-án dunántúli dalosversenyt rendeznek. A szombathelyi férfidalárda is részt vesz ebben.

A hasba lőtt pörgölényi csempészt, Mandl Miklóst, kit mult héten szállítottak be a szombathelyi kórházba, több napi kínos szenvedés után meghalt.

A közseg—soproni vonat sopronmegyei állomásain csak most hirdették ki az e hó 3. án életbelépett új menetrendet. E miatt számos utas késéssel le a korábban induló vonatról. Panaszt emeltek a késői kihirdetés miatt.

Penzhamisító banda nyomára jött a szombathelyi rendőrség. Márczy János festősegédet és 10 társát letartóztatták. A bélyegzőt Márczy-nál találták.

Sok hamis ezer korona került forgalomba Sopronban. A szombathelyi penzhamisító bandától származnak, akik már az ügyészség börtönében várják büntetésüket.

A közsegvidéki ellenforradalom ügyében, az amelyik Léka, Pörgölény, Németgyirót, Hosszuszeg környékén lezajlott, most folyik a tárgyalás a törvényszék ötostanácsa előtt. Halász, Csögör, Kern Mihály, Rák, Kappel Jenő, Popp Ferenc, Schmal Gyula és még mások a vádlottak, személyes szabadság megsértése, zsarolás, sikkasztás és lopás miatt. A vádlottakat már kihallgatták. E héten a tanukra kerül a sor. Jövő hét vége felé várható az ítélet.

Közérdekű hírek.

A birtokreformot e hó végén fogja a nemzetgyűlés tárgyalni.

Uj gyorsvonatot állítottak be Kanizsa és Budapest közötti forgalomban. Minden csütörtökön közlekedik. Kanizsáról indul reggel 5-kor és 10 kor érkezik Budapestre, hennét délután 5-kor indul vissza és este 10 kor érkezik Kanizsára.

Nagy földrengés volt kedden délelőtt Olaszországban Toscana és Ferrara környékén. Egész falvak dőltek romba és számos emberélet esett áldozatul a súlyos katasztrófának. A híres pisai ferde torony is veszélyben forog.

A Tisza-gyilkosság bűnperében befejezte a budapesti hadbíróóság a bizonyító eljárást. A katonai ügyész vádbeszédében élénk képet nyújtott annak, miként rendezték az októberi forradalmat Károlyi, Friedrich, Fényes, Laehne és a többi nagyszerepre vágyó kalandor, hogyan szervezték meg a Tisza István meggyilkolására kiszemelt bandát, miként jutalmazták a tetteseket és végül, hogyan dözsmálták meg az állampénztárt, jutalmak kifizetésére és önjutalmazásra. Hüttner Sándor főhadnagy, Stankovszky Tibor zászlós, Dobó István tengerészszakaszvezető ellen emelt vádat bérgyilkosság elkövetése és egyéb katonai büntetőtörvénykönyv elleni cselekmények miatt. A védők is már elmondták beszédeiket. Azzal védik a vádlottakat, hogy vezérpolitikuskok voltak felbujtók, ezeknek a befolyása alatt vetemedtek a szörnű bűnre, hogy a legerősebb ellenfelet, a nemzet vezérét elteve láb alól, könnyebben garázdálkodhassanak az ország alkotmányával és vagyonával és tönkrelvén a hadsereg egységét és akcióképességét az antant jutalmára is érdemessé tegyék magukat.

Az orosz vörös hadsereg új offenzívát kezdett Varsónál a lengyelek ellen, de összes támadásait visszaverték, Kelet-Galiciában viszont a lengyelek mentek át támadásba. — A béketárgyalásokat e hó közepén kezdik meg Rigában.

A csehorezagi képviselőház magyar tagjai Bécsbe szöktek, mert neszét vették, hogy hazatérési üzemek miatt őket letartóztatni akarják.

Az V. és VIII. hadikölcsönkötvények tudvalevőleg annak idején azon kedvezményrel becsatattak ki, hogy a hadinvereségadó fizetésénél megállapított árfolyammal fizetési eszköz gyanánt használható. Eziránt nyilatkozatra hívták fel a pénzügyminisztert. Mert kedvező elintézészt remélnek ezek árfolyama e héten 64 re emelkedett.

Elenforradalom tört ki Moszkvában a szovjetkormány ellen. Azonban a mozgalmat csakhamar elfojtották.

Sport.

Zajos mérkőzés játszódott le mult vasárnap, a Szombathelyi Sportegylet I. csapata — 4 tartalékkal — és a helybeli MOVE Sportegylet I. csapata között. A mérkőzést az ígért szövetségi bíró helyett egy teljesen tudás és erély nélküli Sz. S. E. játékos vezette s a közönség óriási zajjal adott nyilvánítást nemtetszésének, valahányszor a bíró baklövést csinált. Ettől a kellemetlen és sportszerűtlenség bolyogót magán hordó körülménytől eltekintve, a mérkőzés fair keretekben játszódott le. Első féldőben úgy látszott, mintha Közseg lenne fölényben, de a második féldőben az első két percben Szombathely 2 goalt rug Közseg kapujába s utána ugyszólván hullottak a goalok, aminek 7:2 eredmény lett a következménye az Sz. S. E. javára.

Szerdán, f. hó 8. án a Kerékpár S. E. I. csapata mérkőzött a közsegiakkal. Az erőarány különösen az első féldőben Közseg fölényét mutatta, de az eredmény megcáfolja e beállítást, mert a Kerékpár 3:1 eredménnyel győztesként vonult le a pályáról. Löwensohn jó bíró volt.

Ma a MOVE Sportegylet I. csapata Vasvárra rándul, hogy az ottani Atlétikai Club csapatával mérkőzzön. —er.

Elektro Bioskop

a „Mulató” nagytermében.

Műsor: Ma Maárnap, szept. 12.-én:

A Gaumont francia filmgyár attrakciója!

J U D E X.

IV. rész: Az egyszemű.

Kalandtörténet 6 fejeletben, a főszerepben a franciák legkedveltebb herfi Starja RENE GRESTE.

Folyó hó 12.-én délután 2 órakor
Várkör 34. szám alatt

önkéntes arverésen

butorok, tükrök, házitárgyak a legtöbbet
ígérők eladtnak.

Mindenes leány

jó házból, 16—18 éves, ki a főzéshez is ért, kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Vöröshagyma

tartós téli fajta, minden mennyiségben olcsón kapható. Hutter Közseg. Erdő-u. 6.

1 szekér ³/₄ Leolos

fenyőfészká

eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Minden ujságotvasó

válassza ki magának azt az ujságot, melyet legjobban kedvel. A legnagyobb választék hirlapokban

Rónai Frigyes könyvnyomdájában

Várkör 39. sz. (Róth Jenő tele ház) található, mely a következő napokból áll:

Nemzeti Ujság
Uj Nemzedék
Szózat
Virradat
Pesti Hirlap
Az Ujság
Magyarország
Az Est
8 Órai Ujság
Kis Ujság
Sportlap

Vasvármegye
Hír
Neue Post
Pester Journal
Neue Freie Presse
Neues Wr. Tagblatt
Reichspost
Wiener Stimmen
Oedenburger Ztg.
Közseg és Vidéke
Günser Zeitung

Házakhoz megyek

villamos körfüréssel fát fűrészelni

mérsékelt árért. — Előjegyzést elfogadok
Pallisch-utca 11. szám alatt.

Kiss Elemér vil. szer. vállalkozó.

Kézi kocsit

megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban.

Egy cipészsegéd

jó munkás — felvétellek Odonits István
cipésznél. Közseg. Vársház-utca 2. sz.

Kifutófiut

felvesz Róth Jenő könyvkereskedése
Közseg.

Höcker félstabil

30—35 K.P., 25 K.P. stabil

Gornwall kazánnal, 8-as és 10-es cseplőgarnitúrák,
automobilok, gyárilag kitűnően javítva eladók.
SZUNYOG mérnök, Budapest, Alkotmány-utca 16.

Mézet, diót

minden mennyiségben megveszek.
Cim a kiadóhivatalban.

Fehér és szines cementlap

minden nagyságban és mennyiségben kapható
Köszeg-utca 3.

Mindenféle

villanyos berendezéseket,

javításokat és teljes malomvilágítási berendezéseket rézanyagból gyorsan és jutányos árral eszközölök. Motor- és dynamó-tekercselések elvállaltatnak.

Teljes tisztelettel

Kiss Elemér
villanyszerelési vállalkozó
KÖZSEG, Várkör 88. sz.